

چکیده

نگاه دین به موضوعات و مسائل گوناگون چنین است که هیچ گاه رفتار انسان بی حکم الهی نیست؛ خواه شرایط عادی باشد و خواه شرایط مانند هنگام شیوع کرونا غیر عادی. اکنون پرسشی به میان می‌آید که نقش دین در کرونا چه بوده است و در موارد مشابه آن در آینده چه خواهد بود؟ در پاسخ می‌توان گفت که دین به عنوان برنامه‌ی تکامل انسان، نقش خود را در جامعه فرهنگ سازی درست و اثر گذار می‌داند و تنها به بیان برنامه برای جنبه‌های فردی انسان بسنده نکرده است. همچنین باید دانست که هر معلولی همانند کرونا زاییده‌ی علتی است و چنانچه آن علت ذات باری تعالی باشد، بی حکمت نیز نخواهد بود. سخن نخستین در این مقال که بعد عملی و فقهی را مد نظر دارد، برای اجتماع به مثابه‌ی عامل بازدارنده و کنترل کننده است و سخن دومین هرچند تا حدی کلامی و فلسفی است، دست کم به صورت غیرمحسوس تأثیر خود را بر باورهای قلبی و به تبع آن رفتار و گفتار اشخاص و در یک کلام بر فرهنگ ایشان خواهد نهاد. پژوهش پیش رو در پی آن است تا با استناد به ادله شرعی و نیز بررسی حقایق رخ داده در جامعه بیان کند که دین از آغاز کرونا نقش بازدارندگی، وادارکنندگی، امید بخشی، مثبت اندیشی و فرهنگ سازی خویش را در جامعه تا اندازه‌ای به خوبی ایفا نموده است و بر خلاف اندیشه برخی، تنها مجموعه‌ای از دانسته‌ها و باورهای صرف در کتاب‌ها نبوده است.

واژه‌های کلیدی: دین، فرهنگ، اجتماع، کرونا